

STUDIA
IURIDICA
AGRARIA

STUDIA IURIDICA
AGRARIA
TOM IX

Redakcja tomu:
prof. dr hab. Stanisław Prutis

Temida2
Białystok 2011

ROCZNIK
STOWARZYSZENIA PRAWNIKÓW AGRARYSTÓW

Rada naukowa:

Alina Jurcewicz, Małgorzata Korzycka–Iwanow, Aleksander Lichorowicz,
Stanisław Prutis – redaktor naczelny;

Członkowie rady naukowej afiliowani za granicą:

Vladimir Giulumian (Sankt Petersburg), Erkki Hollo (Helsinki),
Bernard Kitous (Rennes), Petr Mrkyvka (Brno), Alexander Schink (Bonn),
Oleksii Serdiuchenko (Kijów).

Sekretarz Redakcji: Rafał Michałowski

Recenzenci:

Paweł Czechowski, Edward Gniewek, Teresa Kurowska, Andrzej Zieliński

ISSN 1642–0438

Opracowanie graficzne i typograficzne: *Katarzyna Frąckiewicz*

Projekt okładki: *Andrzej Skarzyński*

Redakcja techniczna: *Jerzy Banasiuk*

Korekta: *Bogumiła Mancewicz*

Redaktor językowy: *Joanna Murawska*

Wydawca: Temida 2

Przy współpracy i wsparciu finansowym Wydziału Prawa Uniwersytetu
w Białymstoku oraz Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego
i Fundacji Uniwersytetu Warszawskiego

© Copyright by Temida 2

Białystok 2011

Żadna część tej pracy nie może być powielana i rozpowszechniana w jakiegokolwiek
formie i w jakikolwiek sposób (elektroniczny, mechaniczny), włącznie z fotokopio-
waniem – bez pisemnej zgody wydawcy.

Wersją pierwotną czasopisma jest wydanie papierowe.

Abstracts of articles published in „*Studia Iuridica Agraria*” are available online
by „*The European Journal of Social Sciences and Humanities (CEJSH)*”
under: <http://cejsh.icm.edu.pl>

Spis treści

Słowo wstępne	9
---------------------	---

CZĘŚĆ PIERWSZA

GOSPODAROWANIE PAŃSTWOWYMI GRUNTAMI ROLNYMI

BARBARA BARTKOWSKA, TOMASZ NAWROCKI

Agencja Nieruchomości Rolnych jako powiernik Skarbu Państwa.....	13
--	----

PAWEŁ CZECHOWSKI, ADAM NIEWIADOMSKI

Propozycje reformy rozwiązań instytucjonalnych dotyczących państwowych nieruchomości rolnych.....	20
---	----

MICHAŁ MOŹDŹEN–MARCINKOWSKI

Prolegomena do badań nad decentralizacją administracji publicznej w sektorze rolnym na przykładzie procesu gospodarowania nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.....	29
--	----

RAFAL MICHAŁOWSKI

Zasady przetargowego trybu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.....	43
--	----

MAREK STAŃKO

Uprawnienia i obowiązki Agencji Nieruchomości Rolnych jako wydzierżawiającego nieruchomości rolne Skarbu Państwa.....	60
---	----

ANETA SUCHOŃ

Z prawnej problematyki gospodarowania na dzierżawionych gruntach rolnych	72
---	----

CZĘŚĆ DRUGA

PROFESOR ANDRZEJ STELMACHOWSKI TWÓRCĄ SZKOŁY PRAWA ROLNEGO

OTWARCIE SESJI POŚWIECONEJ PROF. DR HAB. ANDRZEJOWI STELMACHOWSKIEMU

Wystąpienie Olgierda Dziekońskiego, Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezydenta PR	93
---	----

Wystąpienie Krzysztofa Rączki, Dziekana Wydziału Prawa i Administracji UW..	95
---	----

ROMAN BUDZINOWSKI

Profesor Andrzej Stelmachowski jako agrarysta97

PAWEŁ CZECHOWSKI

Zasady prawa rolnego – stabilizacja czy ewolucja?107

MAŁGORZATA KORZYCKA–IWANOW

Ochrona własności rolniczej w nawiązaniu do koncepcji
własności rolniczej Profesora Andrzeja Stelmachowskiego.....115

ALINA JURCEWICZ, PAWEŁ POPARDOWSKI

Własność w ujęciu prawa polskiego i prawa UE.....130

CZEŚĆ TRZECIA

OBRÓT NIERUCHOMOŚCIAMI ROLNYMI

ELŻBIETA KREMER

Obrót nieruchomościami z udziałem małżonków.....157

KRYSTYNA STEFAŃSKA

Sytuacja prawna młodych rolników w procesie zmiany generacji w rolnictwie...172

PAWEŁ BŁAJER

Gospodarstwo rolne jako przedmiot zapisu windykacyjnego – wybrane problemy ...185

IZABELA LIPIŃSKA

Z prawnej problematyki wspólnot gruntowych202

JAN STOSIK

Instrumenty kształtowania struktury obszarowej gospodarstw rolnych
w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem roli instrumentów finansowych218

MAŁGORZATA SZYMAŃSKA

Znaczenie własności rolniczej w kształtowaniu ustroju rolnego240

CZEŚĆ CZWARTA
REGULACJA PRAWNA DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ

BEATA JEŻYŃSKA

Organizacja rolniczej działalności wytwórczej w ramach klastra257

ELŻBIETA TOMKIEWICZ

Legitymizacja organizacji rolników w UE i ich wpływ
na regulacje unijnego prawa rolnego271

BARTOSZ RAKOCZY

Aksjologiczne podstawy ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.....282

JERZY BIELUK, DOROTA ŁOBOS-KOTOWSKA

Kwoty mleczne jako przedmiot obrotu – wybrane zagadnienia294

MONIKA A. KRÓL

Racjonalna gospodarka rolna na obszarach objętych prawnymi
formami ochrony przyrody306

PAWEŁ WOJCIECHOWSKI

Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny
żywnościowy pierwotny i przetworzony. Wybrane problemy328

JERZY BIELUK

Zasady zwolnienia gospodarstw rolnych z podatku od spadków i darowizn356

KONRAD MARCINIUK

Inwestycje budowlane na gruntach rolnych położonych
w granicach administracyjnych miast368

Słowo wstępne

W dniach 27–28 października 2011 r. w Warszawie odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa nt. Rola prawa w procesie gospodarowania ziemią w Polsce połączona ze Zjazdem Katedr i Zakładów Prawa Rolnego. Konferencję oraz Zjazd zorganizował Zakład Prawa Rolnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego

Pierwszy dzień Konferencji był poświęcony roli prawa w procesie gospodarowania ziemią w Polsce. Podczas tego dnia konferencji omawiane były przede wszystkim tematy związane z gospodarowaniem Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa. Przedstawiono między innymi rolę Agencji Nieruchomości Rolnych jako powiernika Skarbu Państwa, propozycje reformy rozwiązań instytucjonalnych dotyczących państwowych nieruchomości rolnych, czy też uprawnienia i obowiązki Agencji Nieruchomości Rolnych jako wydzierżawiającego nieruchomości rolne.

Konferencja zbiegła się z dwudziestolecie funkcjonowania Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa – obecnie Agencji Nieruchomości Rolnych. Uchwalona 16 września 2011 r. zmiana ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa wprowadziła istotne zmiany dotyczące zasad konstrukcji dzierżawy nieruchomości rolnych (w szczególności w zakresie wyłączenia 30% dzierżawionych gruntów), jak też zmieniła istniejące zasady w prawie pierwszeństwa w nabyciu.

Drugi dzień konferencji dedykowany był postaci i działalności Profesora Andrzeja Stelmachowskiego jako wybitnego Uczzonego i twórcy szkoły prawa rolnego. Stąd też próba syntetycznego spojrzenia na Jego dokonania jako agrarysty, a także podjęcie tematów należących do głównych elementów konstrukcyjnych teorii Profesora, takich jak własność, a w jej ramach własność rolnicza, czy zasady prawa, w tym zasady prawa rolnego.

W tym dniu konferencji byli wśród nas synowie Profesora – Stanisław i Zbigniew, a także wnuk Andrzej Stelmachowski – student I roku Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego.

Organizatorzy Konferencji dziękują serdecznie wszystkim referentom i uczestnikom za niezwykle interesujące tematy oraz ciekawą dyskusję. Organizatorzy dziękują również Agencji Nieruchomości Rolnych z dr Tomaszem Nawrockim, prezesem ANR, oraz Wydziałowi Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego

Słowo wstępne

z prof. dr hab. Krzysztofem Rączką – dziekanem WPiA UW, za okazaną pomoc oraz wsparcie. Szczególne wyrazy podziękowania organizatorzy kierują do Pana Olgierda Dziekońskiego, Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezydenta RP, który otworzył drugi dzień Konferencji.

Prof. dr hab. Paweł Czechowski

Prof. dr hab. Stanisław Prutis